

Ustavni sud Crne Gore, u Prvom vijeću za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, sastavljenom od sudija Dragane Đuranović, predsjednice Vijeća i sudija Snežane Armenko i Momirke Tešić, članice Vijeća, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore i člana 48 tačka 10 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore («Službeni list Crne Gore», br. 11/15), na sjednici Vijeća, od 27. septembra 2024. godine, donio je

ODLUKU

ODBIJA SE ustavna žalba.

O b r a z l o ž e n j e

I POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM CRNE GORE

1. M.P., iz Podgorice, podnijela je blagovremenu i dozvoljenu ustavnu žalbu protiv presude Vrhovnog suda Crne Gore, Rev. br. 767/19, od 10. marta 2020. godine, zbog povrede prava iz čl. 6, 8, 9, 10, 17, 19, 32, 46 i 148 Ustava Crne Gore, člana 6 stav 1, čl. 9, 14 i 17 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: Konvencija).

2. Podnositeljka ustavne žalbe u bitnom tvrdi, da su sudovi odbili da utvrde nezakonitost sadržaja Programa razvoja JPU izabranog kandidata i posledice te činjenice od odlučnog značaja za izbor direktora i za tok i ishod ovog sudskog postupka; da nezakonitost Programa razvoja JPU izabranog kandidata je bitna činjenica koju je trebalo utvrditi u ovom sudskom postupku, a sudovi su bili dužni dati jasne i valjane razloge u osporenim presudama kao i da primijene imperativne norme materijalnog prava na konkretan slučaj; da je podnositeljka žalbe predloženim dokazima u spornom sudskom postupku učinila vjerovatnim diskriminaciju kojoj je bila izložena u postupku izbora direktora JU "Đ.V." odlukom o izboru direktora, br. 602-2/2017-2, od 5. jula 2017. godine; da su sudovi pristrasnim postupanjem istrajali u odbijanju da sprovedu traženu kontrolu svrsishodnosti sporne odluke; da ni jedna od osporenih presuda ne sadrži razloge o činjenicama da je formalno tužena država Crna Gora kao pravno lice odgovorna za rad svojih organa u vršenju svoje funkcije a da je stvarna i glavna odgovornost na ministru D.Š. ključnom akteru političke diskriminacije u izboru direktora JPU "Đ.V.". U konačnom je predložila da Ustavni sud ukine osporavanu presudu i predmet vrati Vrhovnom sudu Crne Gore na ponovni postupak i odlučivanje.

3. Saglasno odredbi člana 149 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore i odredbama čl. 68 i 75 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore, kojim je ustavna žalba ustanovljena kao posebno i izuzetno pravno sredstvo za zaštitu Ustavom zajemčenih ljudskih prava i sloboda, Ustavni sud je u postupku po ustavnoj žalbi nadležan isključivo da ispituje postojanje povrede ili uskraćivanje zajemčenih prava i sloboda, te stoga i navodi ustavne žalbe moraju, sa stanovišta Ustavom utvrđene sadržine označenog prava ili slobode, očigledno ukazivati na njegovu povredu ili uskraćivanje.

II ČINJENICE I OKOLNOSTI PREDMETA

4. Ustavni sud je u sprovedenom postupku, na osnovu uvida u osporavanu presudu i cjelokupnu dokumentaciju priloženu uz ustavnu žalbu, utvrdio sljedeće činjenice i okolnosti od značaja za odlučivanje u ovom ustavnosudskom predmetu.

5. Podnositeljka ustavne žalbe je imala svojstvo tužilje u postupku radi utvrđenja da je tužena prema njoj diskriminatorски postupala donošenjem Odluke o izboru direktora JPU "Đ.V." broj 602-2/2017-2, od 5. jula 2017. godine, tražeći da se radi uklanjanja posledica takvog postupanja navedena odluka poništi i obaveže tužena da se na njen trošak objavi presuda u jednom od dnevnih štampanih medija koji se distribuiraju na teritoriji Crne Gore.

Odlučujući o postavljenom tužbenom zahtjevu, Osnovni sud u Danilovgradu je presudom, P. br. 456/18-17, od 10. decembra 2018. godine, u dijelu izreke *pod stavom I*, odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan, u dijelu izreke *pod stavom II* odlučio da je dužna tužilja da nadoknadi tuženoj troškove postupka u iznosu od 375,00€ u roku od 8 dana od dana pravosnažnosti presude, u dijelu izreke *pod stavom III izreke*, dužna je tužilja nadoknaditi umješaču troškove postupka u iznosu od 491,56€ u roku od 8 dana od dana pravosnažnosti presude.

Odlučujući o žalbi tužilje na navedenu prvostepenu presudu, Viši sud u Podgorici je presudom, Gž. br. 904/19, od 5. februara 2019. godine, odbio žalbu kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu.

Presudom Vrhovnog suda Crne Gore, Rev. br. 767/19, od 10. marta 2020. godine, revizija tužilje je odbijena, kao neosnovana.

U mjerodavnom dijelu obrazloženja presude je, u bitnom, navedeno:

(...) da se iz spisa predmeta utvrđuje da je Upravni odbor JPU "Đ.V." dana 13.05.2017. godine raspisao konkurs za izbor direktora te ustanove, na koji su se prijavila tri kandidata među kojima je i tužilja. Ministar prosvjete je donio Odluku o izboru kandidata broj 602-2/2017-2 dana 05.07.2017. godine i za direktora JPU "Đ.V." izabrao kandidata V.S.. Nižestepeni sudovi su odbili tužbeni zahtjev kao neosnovan zaključujući da tužilja nije učinila vjerovatnim da je u postupku izbora direktora po navedenom konkursu diskriminisana zbog njenog ličnog svojstva, odnosno političkog opredjeljenja i da je donošenje odluke o izboru direktora rezultat, nejednakog postupanja prema njoj. Odredbom čl. 2 st. 2 Zakona o zabrani diskriminacije ("Sl. list CG" br. 46/2010) definisan je pojam diskriminacije kao svako neopravdano pravljenje razlike ili nejednako postupanje odnosno propuštanje postupanja prema jednom licu ili grupi lica u odnosu na druga lica, po nekom osnovu navedenom u ovoj zakonskoj odredbi (etničkoj pripadnosti, jeziku, vjeri ili uvjerenju, političkom ili drugom mišljenju itd). Članom 14 pomenutog Zakona zabranjena je diskriminacija pojedinaca ili grupe lica zbog političkog ubjedjenja, zbog pripadanja ili nepripadanja političkoj partiji ili drugoj organizaciji. Prema stanju u spisima predmeta tužilja svoj zahtjev temelji na tvrdnji da je njen lični doživljaj da je izbor V.S. za direktora povezan sa njenim političkim neopredjeljenjem, zatim sa pokušajima departizacije zaposlenih, kao i sa pritiscima na nju lično, koji su vršeni od drugih lica, čiji identitet nije željela da otkrije, a na ime da se učlani u neku od vladajućih političkih partija. Svi ovi navodi tužilje s pravom su od strane nižestepeni sudova ocijenjeni kao neodređeni i paušalni, jer ista nije pružila nikakve dokaze koji bi ukazivali na vezu sa političkom diskriminacijom u donošenju sporne odluke. Pravilno zaključuju nižestepeni sudovi da odluka o izboru direktora čija se zakonitost ispituje u ovom sporu nije rezultat nejednakog odnosno različitog postupanja prema tužilji, zbog njenog ličnog svojstva tj. političkog opredjeljenja. Naime, na osnovu člana 80 st. 6 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, diskreciono pravo ministra prosvjete je da izabere direktora javne ustanove i nesumnjivo je da je u vršenju tog diskrecionog prava isključena samovolja. Imajući u vidu navedeno, pravilan je zaključak nižestepeni sudova da tužilja nije učinila vjerovatnim da je tužena učinila akt diskriminacije, a iznijeti navodi tužilje su neodređeni i paušalni i kao takvi neprihvatljivi i za ovaj sud. I po mišljenju ovog suda, tužilja nije učinila vjerovatnim da je

tužena postupala suprotno zabrani iz čl. 7 st. 1 tač. 4 Zakona o radu u vezi čl. 14 Zakona o zabrani diskriminacije, te čl. 8 st. 1 Ustava Crne Gore, kao i čl. 2 u vezi čl.1 Protokola 12 Evropske konvencije o ljudskim pravima. Shodno navednom zakonskom, ustavnom i konvencijskom određenju zabranjen je svaki vid diskriminacije, odnosno obezbijeđeno je uživanje svih zakonskih prava uključujući i napredovanje na poslu, bez diskriminacije po osnovu bilo kojeg ličnog svojstva uključujući i političko opredjeljenje ili neopredjeljenje.(...)

III RELEVANTNE USTAVNE I KONVENCIJSKE NORME

Ustav Crne Gore

Član 8

Zabranjena je svaka neposredna ili posredna diskriminacija, po bilo kom osnovu.

Neće se smatrati diskriminacijom propisi i uvođenje posebnih mjera koji su usmjereni na stvaranje uslova za ostvarivanje nacionalne, rodne i ukupne ravnopravnosti i zaštite lica koja su po bilo kom osnovu u nejednakom položaju. Posebne mjere se mogu primjenjivati samo dok se ne ostvare ciljevi zbog kojih su preduzete.

Član 17 stav 2

Svi su pred zakonom jednaki, bez obzira na bilo kakvu posebnost ili lično svojstvo.

Član 19

Svako ima pravo na jednaku zaštitu svojih prava i sloboda.

Evropska konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

Član 14

Uživanje prava i sloboda predviđenih u ovoj Konvenciji obezbjeđuje se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su pol, rasa, boja kože, jezik. Vjeroispovijest, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza sa nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status.

IV MJERODAVNO PRAVO

Zakon o zabrani diskriminacije ("Službeni list Crne Gore" br. 46/10 i 40/11)

Član 2 stav 2

Diskriminacija je svako pravno ili faktičko pravljenje razlike ili nejednako postupanje, odnosno propuštanje postupanja prema jednom licu, odnosno grupi lica u odnosu na druga lica, kao i isključivanje, ograničavanje ili davanje prvenstva nekom licu u odnosu na druga lica, koje se zasniva na rasi, boji kože, nacionalnoj pripadnosti, društvenom ili etničkom porijeklu, vezi sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jeziku, vjeri ili uvjerenju, političkom ili drugom mišljenju, polu, promjeni pola, rodnom identitetu, seksualnoj orijentaciji i/ili interseksualnim karakteristikama, zdravstvenom stanju, invaliditetu, starosnoj dobi, imovnom stanju, bračnom ili porodičnom stanju, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i drugim ličnim svojstvima.

Član 14

Zabranjena je diskriminacija lica ili grupe lica u odnosu na druga lica po osnovu političkog uvjerenja, pripadnosti ili nepripadnosti političkoj, sindikalnoj ili drugoj organizaciji.

Zakon o radu (Službeni list Crne Gore" br. 49/08, 26/09, 59/11, 66/12), koji je važio u vrijeme nastanka spornog odnosa

Član 7 stav 1

Diskriminacija iz čl. 5. i 6. ovog zakona zabranjena je u odnosu na:

- 1) uslove zapošljavanja i izbor kandidata za obavljanje određenog posla;
- 2) uslove rada i sva prava iz radnog odnosa;

- 3) obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje;
- 4) napredovanje na poslu;
- 5) otkaz ugovora o radu.

V DRUGA RELEVANTNA MEĐUNARODNA DOKUMENTA

Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima (*usvojena posebnom Rezolucijom Generalne skupštine, 10. decembra 1948. godine*)

Član 1

Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima. Ona su obdarena razumom i savješću i jedni prema drugima treba da postupaju u duhu bratstva.

Član 2

Svakom pripadaju sva prava i slobode proglašene u ovoj Deklaraciji bez ikakvih razlika u pogledu rase, boje, pola, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porijekla, imovine, rođenja ili drugih okolnosti. Dalje, neće se praviti nikakva razlika na osnovu političkog, pravnog ili međunarodnog statusa zemlje ili teritorije kojoj neko lice pripada, bilo da je ona nezavisna, pod starateljstvom, nesamoupravna, ili da joj je suverenost na ma koji drugi način ograničena.

Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (*usvojen Rezolucijom 2200A (XXI) Generalne skupštine 16. decembra 1966. godine*)

Član 2

1. Države članice ovog pakta obavezuju se da poštuju i garantiraju svim licima koja se nalaze na njihovoj teritoriji i koja potpadaju pod njihovu nadležnost, prava priznata ovim paktom bez obzira naročito na rasu, boju, spol, jezik, vjeru, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, imovno stanje, rođenje ili svaku drugu okolnost.

2. Države članice ovog pakta obavezuju se da, u skladu sa svojim ustavnim postupkom i odredbama ovog pakta, poduzmu korake koji bi omogućili usvajanje takvih zakonskih ili drugih mjera kojima mogu da ostvare prava priznata ovim paktom a koja nisu još stupila na snagu.

3. Države članice ovog pakta se obavezuju:

(a) da garantiraju da se svako lice čija su prava i slobode priznati ovim paktom povrijeđeni, može koristiti pravom žalbe, čak i ako su ih povrijedila lica u vršenju svojih zvaničnih dužnosti;

(b) da garantiraju da će nadležne sudske, upravne ili zakonodavne vlasti ili svaka druga nadležna vlast prema propisima države, rješavati o pravima lica koje podnosi žalbu, i da prošire mogućnost podnošenja žalbe pred sudom;

(c) da garantiraju da će nadležne vlasti povoljno riješiti svaku žalbu koja bude smatrana opravdanom.

VI OSNOVANOST USTAVNE ŽALBE

6. Pozivajući se na odredbe čl. 8 i 32 Ustava Crne Gore, podnositeljka ustavne žalbe povredu principa zabrane diskriminacije, u suštini, dovodi u vezi sa ostvarivanjem prava na jednakost pred zakonom, iz člana 17 Ustava Crne Gore i prava na jednaku zaštitu svojih prava i sloboda, iz člana 19 Ustava Crne Gore, ističući da je diskriminisana od strane tužene, koja je prema njoj diskriminatorски postupala donošenjem Odluke o izboru direktora JPU "Đ.V." broj 602-2/2017-2, od 5. jula 2017. godine.

7. Stoga će Ustavni sud predmetnu ustavnu žalbu razmatrati sa aspekta moguće povrede principa zabrane diskriminacije, iz člana 8 Ustava i člana 14 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i sloboda u vezi sa ostvarivanjem prava na jednakost pred zakonom iz člana 17 Ustava Crne Gore i prava na jednaku zaštitu svojih prava i sloboda, iz člana 19 Ustava Crne Gore.

VII OCJENA USTAVNOG SUDA

8. Ustavni sud podsjeća, da je pored Ustava Crne Gore (član 8), zabrana diskriminacije propisana Zakonom o radu, koju u članu 5 (sada član 7) zabranjuje neposrednu i posrednu diskriminaciju lica koja traže zaposlenje, kao i zaposlenih, s obzirom na pol, rođenje, jezik, rasu, vjeru, boju kože, starost, trudnoću, zdravstveno stanje, odnosno invalidnost, nacionalnost, bračni status, porodične obaveze, seksualno opredjeljenje, političko ili drugo uvjerenje, socijalno porijeklo, imovno stanje, članstvo u političkim i sindikalnim organizacijama ili neko drugo lično svojstvo.

9. Preciznije definisanje diskriminacije i uređenje zaštite od diskriminacije izvršeno je Zakonom o zabrani diskriminacije, koji u članu 2 definiše pojam diskriminacije i diskriminatorско postupanje, zabranjene osnove, te oblike diskriminacije koji su posebno definisani odredbama čl. 7-20. Zakon o zabrani diskriminacije izričito prepoznaje sljedeća lična svojstva: rasa, boja kože, nacionalna pripadnost, društveno ili etničko porijeklo, vezu sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jezik, vjere ili uvjerenju, političko ili drugo mišljenje, pol, promjena pola, rodni identitet, seksualna orijentacija i/ili interseksualne karakteristike, zdravstveno stanje, invaliditet, starosna dob, imovno stanje, bračno ili porodično stanje, pripadnost grupi ili pretpostavka o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i druga lična svojstva (člana 2 stav 2).

10. Formulacija: "i druga lična svojstva" govori da postoje i brojna druga svojstva pojedinca ili grupe, koja kao takva mogu biti osnov za neopravdano pravljenje razlike, nejednako postupanje ili propuštanje odnosno diskriminaciju. Istim zakonom (član 14) zabranjena je diskriminacija lica ili grupe lica u odnosu na druga lica po osnovu političkog uvjerenja, pripadnosti ili nepripadnosti političkoj, sindikalnoj ili drugoj organizaciji, a takođe zabranjena je diskriminacija u oblasti rada, odnosno diskriminacija po nekom od osnova iz člana 2 stav 2 ovog zakona lica koja traže zaposlenje, kao i zaposlenih, odnosno lica koja po nekom drugom osnovu obavljaju rad kod poslodavca (člana 16 stav 1). Istim zakonom (član 20) propisano je šta se smatra težim oblikom diskriminacije, te da je to diskriminacija po nekom od osnova iz člana 2 stav 2 učinjena prema istom licu ili grupi lica po više osnova iz člana 2 stav 2 tog zakona (višestruka diskriminacija), učinjena više puta prema istom licu ili grupi lica (ponovljena diskriminacija), učinjena u dužem vremenskom periodu prema istom licu ili grupi lica (produžena diskriminacija), propagiranjem putem javnih glasila, kao i ispisivanjem i isticanjem sadržaja i simbola diskriminatorске sadržine na javnim mjestima, koja ima naročito teške posljedice po diskriminisano lice, grupu lica ili njihovu imovinu.

11. Po Zakonu o zabrani diskriminacije neposredna diskriminacija postoji ako se aktom, radnjom ili nečinjenjem lica ili grupa lica, u istoj ili sličnoj situaciji, dovode ili su dovedeni, odnosno mogu biti dovedeni u nejednak položaj u odnosu na druga lica ili grupu lica po nekom od osnova iz stava 2 člana 2 tog zakona (člana 2 stav 3). Posredna diskriminacija postoji ako prividno neutralna odredba zakona, drugog propisa ili drugog akta, kriterijum ili praksa dovodi ili bi mogla dovesti lica ili grupu lica u nejednak položaj u odnosu na druga lica ili grupu lica, po nekom od osnova iz stava 2 člana 2 tog zakona osim ako je ta odredba, kriterijum ili praksa objektivno i razumno opravdana zakonitim ciljem, uz upotrebu sredstava koja su primjerena i neophodna za postizanje cilja, odnosno u prihvatljivo srazmjernom odnosu sa ciljem koji se

želi postići (člana 2 stav 4). Suština direktne diskriminacije jeste razlika u postupanju kojoj su podvrgnuti određeni pojedinci. Zbog toga je prvi uslov za utvrđivanje direktne diskriminacije dokaz o nepovoljnom postupanju. Pri utvrđivanju diskriminacije važno je da se nepovoljno postupanje prema određenoj osobi može uporediti sa postupanjem prema drugoj osobi u sličnoj situaciji. Zadatak pretpostavljene žrtve je da uvjeri sud da postoje osobe sa kojima se povoljnije postupilo ili bi se povoljnije postupilo, a da je pri tome jedina razlika između njih pravno zaštićena osnova. Kod pravno zaštićene osnove potrebno je uspostavljanje uzročne veze između nepovoljnog postupanja i pravno zaštićene osnove.

12. Zabrana diskriminacije garantovana je i brojnim međunarodnim dokumentima kao što je Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Povelja Ujedinjenih nacija, dok revidirana Evropska socijalna povelja, kao najsveobuhvatniji akt u oblasti socijalnih pitanja i rada između ostalog propisuje pravo radnika na jednake šanse i jednak tretman u pitanjima zapošljavanja i zanimanja, kao i pravo na dostojanstvo na poslu (čl. 20 i 26).

13. Evropski sud za ljudska prava u svojoj praksi tumačenja i primjene člana 14 Evropske konvencije i člana 1 Protokola broj 12 uz Konvenciju, definisao je diskriminaciju kao različit tretman osoba u istim ili sličnim slučajevima bez razumnog i objektivnog opravdanja. Razlikovanje se može opravdati samo ako postoji opravdan cilj, koji se takvim razlikovanjem želi postići, i razumni odnos srazmjere između tog cilja i sredstava koji se koriste za njegovo ostvarenje. Evropski sud za ljudska prava kod utvrđivanja povrede člana 14 Konvencije sprovodi test opravdanosti razlike u postupanju (test diskriminacije) koji je u svojoj biti, test upoređivanja. Prvo mjerilo testa diskriminacije jest postojanje uporedivih (analognih) situacija - kod kojega moraju biti precizno određene skupine ili pojedinci koji će se upoređivati radi donošenja zaključka o postojanju različitog postupanja. Ukoliko i utvrdi da je postupanje različito, Evropski sud mora utvrditi postoji li za to objektivno i razumno opravdanje, koje mora imati legitimni cilj, uz uslov da su sredstva koja su pritom primijenjena razumno razmjerna legitimnom cilju koji se nastojao postići. Iz prakse ESLJP proizlazi da na podnosiocu leži teret dokazivanja (*burden od proof*) da je diskriminisan. Dovoljno je da podnosilac pokaže da je postupanje prema njemu bilo nepovoljnije nego prema nekom drugom u uporedivoj (analogno) situaciji, a da je ta razlika u postupanju utemeljena na jednoj od zabranjenih osnova. Nakon što podnosilac to pokaže, teret dokazivanja prebacuje se, u pravilu, na drugu stranu (tuženog) koja treba pokazati da postoji objektivno i razumno opravdanje takvog različitog postupanja.

14. Dalje, Ustavni sud naglašava da je člana 14 Konvencije primjenjiv u slučajevima kada postoji različito postupanje prema zabranjenom osnovu prema licu ili grupi lica koja se nalaze u sličnoj situaciji u vezi s nekim pravom iz Konvencije i njenih protokola, a za to različito postupanje nema objektivnog ili razumnog opravdanja. Prema tome, da bi se primijenio čl. 14 Konvencije, pravilo, akt ili propust moraju potpadati pod djelokrug nekog materijalnog prava iz Konvencije.

15. Odredbama čl. 17 i 19 Ustava Crne Gore jemči se zaštita od arbitrarnog odlučivanja sudova i drugih državnih organa koji vrše javna ovlašćenja, koja se, pored ostalog, zasniva na načelu da nadležni organi u istovjetnim slučajevima jednako odlučuju, odnosno da istovjetna činjenična i pravna stanja ne mogu imati bitno različit pravni ishod. Ustavni sud ukazuje da bi do povrede prava na jednaku zaštitu prava podnosioca ustavne žalbe došlo samo u slučaju da

je sud, u drugom predmetu, u istoj činjeničnoj i pravnoj situaciji, donio različitu odluku i tako stvorio stanje pravne nesigurnosti na štetu podnosioca ustavne žalbe, što u konkretnom nije slučaj.

16. Ustavni sud primjećuje da iz navoda podnositeljke ustavne žalbe, u suštini, proizlazi da smatra da je diskriminirana u odnosu na pravo na jednakost pred zakonom iz člana 17 Ustava Crne Gore i pravo na jednaku zaštitu svojih prava i sloboda iz člana 19 Ustava Crne Gore, budući da je bila izložena diskriminaciji prilikom izbora direktora JU "Đ.V." odlukom o izboru direktora, br. 602-2/2017-2, od 5. jula 2017. Godine.

17. Dovodeći u vezu navedene stavove sa konkretnom predmetom, Ustavni sud smatra da je kod Osnovnog suda Danilovgradu, sproveden veoma opsežan dokazni postupak, na osnovu kojeg su utvrđene sve relevantne činjenice za odlučivanje o tužbi, dovodeći ih u vezi sa primjenom odredbi člana 2 stav 2 Zakona o zabrani diskriminacije i člana 7 stav 1 ranije važećeg Zakona o radu, te da je navedena utvrđenja i pravne zaključke tog Suda, prihvatio Viši sud u Podgorici i Vrhovni sud Crne Gore. Ustavni sud smatra da je Vrhovni sud Crne Gore razmotrio sva sporna pitanja i da je dao iscrpno obrazloženje zbog čega je revizija podnositeljke odbijena, kao, neosnovana. Naime, Osnovni sud u Danilovgradu je na osnovu provedenih dokaza – dokumentacije koja se odnosi na sprovođenje postupka izbora kandidata po raspisanom oglasu za izbor direktora te ustanove, utvrdio da prema podnositeljki nije izvršeno diskriminatorno postupanje od strane tužene. Naime, iz rezultata postupka sprovedenog od strane tužene povodom oglašavanja radnog mjesta - direktora ustanove „Đina Vrbica“, proizilazi da je na osnovu člana 80 stav 6 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, diskreciono pravo ministra prosvjete da izabere direktora javne ustanove i nesumnjivo je da je u vršenju tog diskrecionog prava isključena samovolja, te da je ministar prosvjete 5. jula 2017. godine donio odluku o izboru kandidata kojom je za direktora izabrao V.S. dipl. defektologa – specijalnog pedagoga.

18. Nadležni sudovi, su u tom smislu, izrazili stav da podnositeljka nije učinila izvjesnim da se radi o aktu diskriminacije prema njoj, kao materijalnopravnoj pretpostavci za teret dokazivanja tužene da je različito postupanje objektivno i razumno opravdano, a iznijeti navodi tužilje su neodređeni i paušalni. Odluka o izboru direktora čija se zakonitost ispituje u ovom sporu nije rezultat nejednakog, odnosno različitog postupanja prema tužilji, zbog njenog ličnog svojstva tj. političkog opredjeljenja.

19. Stoga, dovodeći u vezu utvrđeno činjenično stanje sa materijalnim propisima i standardima koji se primjenjuju u svakom konkretnom slučaju ispitivanja postojanja diskriminatornog postupanja, proizilazi da podnositeljka zaista inicijano nije učinila vjerovatnim da je žrtva diskriminacije kako bi se potom teret dokazivanja prevalio na suprotnu stranu u smislu člana 8 Ustava i člana 14 Konvencije u vezi sa pravima iz čl. 17 i 19 Ustava.

20. Ovo stoga što tvrdnjama u ustavnoj žalbi podnositeljka nije ukazala na činjenice, okolnosti ili dokaze koji su izvedeni tokom postupka, koji je prethodio ustavnosudskom, a koji bi bili relevantni i iz kojih bi proizilazila vjerovatnost njenih navoda o diskriminaciji po ma kojom osnovu, niti potkrijepila navode da je postupanje prema njoj bilo nepovoljnije nego prema nekom drugom u uporedivoj (analognoj) situaciji, a da je ta razlika u postupanju utemeljena na jednoj od zabranjenih osnova, u smislu navedene prakse Evropskog suda za ljudska prava.

Dakle, Ustavni sud primjećuje da iz činjenica konkretnog predmeta ne proizlazi da je podnositeljka drugačije tretirana u odnosu na bilo koja druga lica koja se nalaze u istoj ili sličnoj situaciji (novoizabrani direktora ustanove "Đ.V." V.S.) o čemu su se sudovi detaljno izjasnili na ustavnoprihvatljiv način.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-III br. 600/20
27. septembar 2024. godine
P o d g o r i c a

Predsjednica Vijeća,
Dragana Đuranović, s.r.